Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. rugsėjo 24 d.
(OR. en)

12468/19

Tarpinstitucinė byla:
2019/0168(NLE)

SCH-EVAL 157
DATAPROTECT 216
COMIX 427

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2019 m. rugsėjo 20 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	11904/19
Dalykas:	Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriame pateikiama rekomendacija dėl trūkumų, nustatytų 2018 m. vertinant, kaip **Lietuva** taiko Šengeno acquis nuostatas **duomenų apsaugos** srityje, šalinimo

Delegacijoms priede pateikiamas 2019 m. rugsėjo 20 d. posėdyje Tarybos priimtas Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriame pateikiama rekomendacija dėl trūkumų, nustatytų 2018 m. vertinant, kaip Lietuva taiko Šengeno *acquis* nuostatas duomenų apsaugos srityje, šalinimo.

Pagal 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1053/2013 15 straipsnio 3 dalį ši rekomendacija bus perduota Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams.

Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriame pateikiama

REKOMENDACIJA

dėl trūkumų, nustatytų 2018 m. vertinant, kaip Lietuva taiko Šengeno *acquis* nuostatas duomenų apsaugos srityje, šalinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą[1], ypač į jo 15 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) šio sprendimo tikslas – rekomenduoti Lietuvai imtis taisomųjų veiksmų trūkumams, nustatytiems 2018 m. atliekant Šengeno vertinimą duomenų apsaugos srityje, pašalinti. Atlikus vertinimą, Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2019) 5700 priimta ataskaita, kurioje pateiktos išvados bei įvertinimas ir nurodyta atliekant vertinimą nustatyta geriausia praktika ir trūkumai;

[1] OL L 295, 2013 11 6, p. 27.

(2) gerosios praktikos pavyzdžiais, be kita ko, laikoma tai, kad duomenų apsaugos institucija (DAI) teikia patarimus ir gaires asmenims, kurie į ją kreipiasi, užuot tiesiog persiuntusi prašymus; pateikiamos raštų formos, leidžiančios naudotis su antrosios kartos Šengeno informacine sistema (SIS II) ir Vizų informacine sistema (VIS) susijusiomis duomenų subjektų teisėmis; saugumo priemonės, įdiegtos Informatikos ir ryšių departamento (teikiančiame N.VIS ir N.SIS prieglobą) prie Vidaus reikalų ministerijos (VRM) patalpose, apskritai yra aukšto standarto: užtikrinama saugi duomenų saugojimo aplinka ir užkertamas kelias galimiems incidentams; galutinių VIS naudotojų mokymai, ypač skirti konsuliniams darbuotojams, organizuojami prieš komandiruojant juos dirbti į ambasadas ir konsulatus, parengti gerai; dedamos pastangos darbuotojų mokymo ir rengimo srityje, visų pirma gerai parengti N.SIS galutiniams naudotojams ir SIRENE biuro darbuotojams skirti mokymai apie duomenų apsaugą; DAI interneto svetainėje pateikta informacija (keliomis kalbomis) apie SIS II ir VIS yra labai išsami, naudinga ir lengvai prieinama; DAI brošiūrose „*Asmens duomenų apsauga Šengeno informacinėje sistemoje*“ ir „*Asmens duomenų apsauga Vizų informacinėje sistemoje*“ pateikta labai geros ir prieinamos informacijos apie duomenų tvarkymą abiejose duomenų bazėse ir susijusias duomenų subjektų teises, taip pat DAI aktyviai dalyvauja daugelyje konferencijų, mokymų ir kitų informuotumo didinimo renginių, be kita ko, skirtų SIS II ir VIS duomenis tvarkantiems darbuotojams;

(3) atsižvelgiant į tai, kad svarbu laikytis Šengeno *acquis* nuostatų dėl duomenų apsaugos, visų pirma užtikrinti visišką DAI nepriklausomumą, pirmenybė turėtų būti teikiama 1 rekomendacijos įgyvendinimui;

(4) šis sprendimas turėtų būti perduotas Europos Parlamentui ir valstybių narių parlamentams. Per tris mėnesius nuo jo priėmimo Lietuva pagal Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 16 straipsnio 1 dalį turėtų parengti veiksmų planą, kuriame turi pateikti visų rekomendacijų, kaip pašalinti vertinimo ataskaitoje nustatytus trūkumus, sąrašą, ir tą veiksmų planą turi pateikti Komisijai ir Tarybai,

REKOMENDUOJA:

Lietuvai imtis toliau nurodytų veiksmų.

Duomenų apsaugos priežiūros institucija

1. Siekiant geriau užtikrinti visišką Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – DAI) nepriklausomumą, panaikinti reikalavimus, kuriais nustatyta, kad teisingumo ministras turi patvirtinti DAI strateginį veiklos planą ir kad su teisingumo ministru reikia konsultuotis dėl metinio veiklos plano, prieš DAI direktoriui jį patvirtinant; tai taip pat svarbu siekiant užtikrinti, kad biudžeto procedūra nekeltų DAI nepriklausomumo pažeidimo rizikos.

2. Siekiant geriau užtikrinti visišką DAI nepriklausomumą, reguliarius teisingumo ministro ir DAI direktoriaus susitikimus rengti taip, kad dėl jų negalėtų kilti Vyriausybės tiesioginės ar netiesioginės įtakos DAI rizika, dėl kurios galėtų kilti pavojus DAI nepriklausomumui.

3. Panaikinti visus tuos DAI direktoriaus atskaitomybės Vyriausybei ir teisingumo ministrui elementus, dėl kurių galėtų kilti Vyriausybės ir teisingumo ministro tiesioginės ar netiesioginės įtakos rizika ir pavojus DAI nepriklausomumui.

4. Užtikrinti, kad DAI dažniau stebėtų SIS II asmens duomenų tvarkymo teisėtumą.

5. Užtikrinti, kad ne rečiau kaip kas ketverius metus DAI atliktų N.SIS duomenų tvarkymo operacijų auditą.

6. Užtikrinti, kad DAI stebėtų VIS asmens duomenų tvarkymo teisėtumą. DAI, tikrindama ambasadas, taip pat turėtų tikrinti duomenų tvarkymo operacijas ir duomenų saugumą išorės paslaugų teikėjų patalpose; ši galimybė turėtų būti nurodyta Užsienio reikalų ministerijos (URM) ir išorės paslaugų teikėjų sutartyje.

7. Užtikrinti, kad ne rečiau kaip kas ketverius metus DAI atliktų N.VIS duomenų tvarkymo operacijų auditą.

Duomenų subjektų teisės

8. Užtikrinti, kad būtų laikomasi 60 dienų termino, per kurį turi būti atsakoma į SIS II duomenų subjektų prašymus, numatyto SIS II reglamento 41 straipsnio 6 dalyje ir Sprendimo dėl SIS II 58 straipsnio 6 dalyje, kol visapusiškai įsigalios naujoji SIS *acquis*[2] (tai įvyks ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 28 d.), kurioje bus pateiktos kryžminės nuorodos į atsakymų į duomenų subjektų prašymus terminą, numatytą Bendrajame duomenų apsaugos reglamente (BDAR)[3] (30 dienų su galimybe prireikus pratęsti dar dviem mėnesiais).

9. Išaiškinti vidaus procedūras, susijusias su institucijų, dirbančių SIS II duomenų subjektų teisių srityje, atsakomybe; tokiu būdu darbuotojai, be kita ko, būtų informuoti, kam perduoti prašymus.

---

[2] 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES (OL L 312, 2018 12 7, p. 56) (visų pirma žr. 66–71 straipsnius). 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 (OL L 312, 2018 12 7, p. 14) (visų pirma žr. 51–57 straipsnius).

[3] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

10. Užtikrinti, kad VRM galutiniai atsakymai asmenims, norintiems naudotis savo kaip SIS II duomenų subjektų teisėmis, būtų nuoseklūs, kad būtų teikiama informacija apie jų teisę pateikti skundą duomenų apsaugos institucijai, taip pat apie teises kreiptis į teismus.

11. Išaiškinti vidaus procedūras, susijusias su institucijų, dirbančių VIS duomenų subjektų teisių srityje, atsakomybe; tokiu būdu darbuotojai, be kita ko, būtų informuoti, kam perduoti prašymus.

12. Užtikrinti, kad VRM galutiniai atsakymai asmenims, norintiems naudotis savo kaip VIS duomenų subjektų teisėmis, būtų nuoseklūs, kad būtų teikiama informacija apie jų teisę pateikti skundą duomenų apsaugos institucijai, taip pat apie teises kreiptis į teismus.

Vizų informacinė sistema

13. Imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad URM ir išorės paslaugų teikėjų sutartyse būtų nurodoma, kaip Lietuvos DAI gali dalyvauti ambasadų ir konsulatų ir URM atliekamuose patikrinimuose.

14. Gerinti vidaus stebėseną reguliariai tikrinant registracijos žurnalus, kad būtų galima stebėti VIS asmens duomenų tvarkymo teisėtumą. VRM turėtų toliau plėtoti sistemą SIEM, leidžiančią automatiškai kontroliuoti registracijos žurnalus.

15. Užtikrinti, kad URM duomenų apsaugos pareigūnas aktyviau dalyvautų rengiant ir teikiant duomenų apsaugos mokymus URM darbuotojams, įskaitant komandiruotus dirbti ambasadose ir konsulatuose.

Antrosios kartos Šengeno informacinė sistema

16. Pašalinti galutinio naudotojo galimybę per naršyklę POLIS prisijungti prie N.SIS su keliais prietaisais tuo pačiu metu.

17. Užtikrinti, kad siekiant padidinti saugumo lygį ir pagerinti jo standartą, būtų įdiegtos lustinės kortelės, skirtos prieigai prie policijos N.SIS naudotojų profesionaliųjų kompiuterių.

18. Užtikrinti, kad būtų visapusiškai taikomos ir reguliariai kontroliuojamos techninės priemonės, kuriomis užkertamas kelias naudotis USB laikmenomis SIRENE biuro profesionaliuosiuose kompiuteriuose.

19. Gerinti vidaus stebėseną reguliariai ir aktyviai tikrinant visų susijusių institucijų SIS II galutinių naudotojų registracijos žurnalus, kad būtų galima stebėti SIS II asmens duomenų tvarkymo teisėtumą; VRM turėtų toliau plėtoti sistemą SIEM, leidžiančią automatiškai kontroliuoti registracijos žurnalus.

20. Reguliariai rengti žinių atnaujinimo kursus ir taip užtikrinti, kad darbuotojai būtų geriau informuoti apie duomenų apsaugą tvarkant SIS II ir VIS duomenis.

21. Užtikrinti, kad VRM duomenų apsaugos pareigūnų grupė atliktų vadovaujamąjį vaidmenį prieigą prie N.SIS turinčių darbuotojų mokymo ir informuotumo didinimo srityje. Tokiu būdu ši grupė galėtų užtikrinti nuolatinę darbuotojų tobulinimo struktūrą ir planavimą.

Visuomenės informavimas

22. Užtikrinti, kad saitai DAI svetainėje, susiję su SIS II ir VIS, būtų reguliariai atnaujinami.

23. Užtikrinti, kad institucijų, turinčių ryšių su kitų šalių piliečiais, pvz., VRM, policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, URM ir konsulinių įstaigų, svetainėse prieinama ir aiški informacija apie SIS II ir VIS bei susijusias duomenų subjektų teises būtų pateikta ir anglų kalba.

24. Užtikrinti, kad tuo atveju, kai svetainėse pateikiama informacija apie SIS II ir VIS bei susijusias duomenų subjektų teises anglų kalba, tokią informaciją būtų galima rasti lengviau.

25. Užtikrinti, kad informacija apie naudojimąsi duomenų subjektų teisėmis, susijusiomis su N.SIS II ir VIS, teikiama institucijų, kurios dirba su šiomis sistemomis, interneto svetainėse būtų nuosekli.

26. Pateikti informaciją apie duomenų tvarkymą ir su VIS susijusias duomenų subjektų teises EPM portale, per kurį asmenys teikia prašymui išduoti vizą reikalingą informaciją.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas